

29. 12. 2010

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novely daňových zákonů 2011 - daňové souvislosti vstupu dlužníka do insolvence z pohledu věřitele

Na začátku roku 2011 lze očekávat vstup v účinnost novel dvou důležitých daňových zákonů. Jedná se o novelu zákona o daních z příjmů (sněmovní tisk č. 158, schválen oběma komorami Parlamentu ČR) a novelu zákona o dani z přidané hodnoty (sněmovní tisk č. 129, v současné době ve druhém čtení v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR). Pokud dojde ke schválení i druhé novely, a to v navrženém znění, dojde k výraznému pozitivnímu dopadu na daňové povinnosti, resp. na cash flow věřitele, který má nedobytné pohledávky. Návrh tak se značným zpožděním reaguje na nepříznivou ekonomickou situaci a patří mezi protikrizová opatření s cílem pomoci podnikatelům v dané situaci.

První zmíněná novela se týká zákona o daních z příjmů (z. č. [589/1992](#) Sb., dále jen „ZDP“). Znění ustanovení § 24 (2) y ZDP platné do konce roku 2010 umožňovalo daňově účinný odpis nedobytných pohledávek (za dlužníky v insolvenčním řízení, zaniklé, zemřelé, atd.) mimo jiné za předpokladu splnění podmínek pro tvorbu daňových opravných položek k pohledávkám podle pravidel stanovených zákonem o rezervách (z. č. [593/1992](#) Sb.). Novela však s účinností od 1. 1. 2011 umožňuje odepsat celou hodnotu nedobytné pohledávky, přestože od její doby splatnosti neuplynula doba předepsaná zákonem o rezervách (tj. 36 měsíců), nebo pokud se věřitel u těchto pohledávek řádně neúčastnil soudního, či dalších vyjmenovaných řízení. Nadále zůstává podmínka, že se nesmí jednat o pohledávky za spojenou osobou, nabyté bezúplatně, či pohledávky, jež nebyly při svém vzniku zdanitelným příjmem.

Druhá novela se týká zákona o dani z přidané hodnoty (z. č. [235/2004](#) Sb., dále jen „ZDPH“). Nově navržené znění ustanovení § 44 ZDPH umožní věřiteli uplatnit nárok na odpočet daně na vstupu, pokud mu jeho odběratel nezaplatil za dodané zboží nebo poskytnutou službu, a zároveň insolvenční soud proti odběrateli zahájil insolvenční řízení.

Výše uvedené platí, pokud jsou splněny následující podmínky: (i) daný obchodní případ se uskutečnil mezi plátcí DPH a současně se nejedná o tzv. osoby blízké, (ii) pohledávka vznikla nejpozději 6 měsíců před rozhodnutím o úpadku a věřitel ji řádně přihlásil, (iii) nadále zůstává standardní podmínka doručení daňového dokladu dle § 46 (1) ZDPH dlužníkovi. Okamžikem doručení vzniká dlužníkovi povinnost snížit svůj nárok na odpočet. Zmíněné právo snížení daňové povinnosti vzniká věřiteli nejdříve po splnění uvedených podmínek, nejpozději ho však lze uplatnit do 3 let.

Přestože obě novely, dle mého názoru, přinášejí daňovým subjektům spíše další povinnosti, popř. zvyšují jejich daňovou povinnost, v daném případě se jedná o výrazné zlepšení postavení věřitele, který má nedobytné pohledávky.

V případě, že využití uvedených ustanovení připadá pro Vás v úvahu, doporučujeme prodiskutovat přesné podmínky jejich aplikace s Vaším daňovým poradcem. V případě dotazů kontaktujte prosím kdykoliv odborníky společnosti APOGEO.

Ing. Tomáš Pacovský
Senior Tax Consultant

[APOGEO, s. r. o.](#)

Koněvova 2660/141
130 83 Praha 3

Tel.: +420 267 997 700
Fax: +420 296 566 445
e-mail: info@apogeo.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Přičitatelnost jednání třetích osob dlužníkovi pro účely posouzení neúčinnosti: ano nebo ne?](#)
- [Srážka za prodej v insolvenční při ocenění majetkové podstaty](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční - judikaturní závěry](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním](#)

[dlužníkem“?](#)